

Kollár Márton

JÁSZBERÉNYIEK A MISKOLCI EGYETEMEN

A Miskolci Egyetem fél évszázados története megszületésétől a mai napig elválaszthatatlanul összekapcsolódik azokkal a társadalmi folyamatokkal, amelyek kialakították a mai Magyarország gazdasági, kulturális és tudományos életét. Hiszen a negyvenes évek végén, az ötvenes évek elején nem csak Miskolcon alapítottak egyetemet, s nem csak egyetemeket és főiskolákat hoztak létre, gyárak, üzemek ipari munkahelyek sokaságának létrehozásával átalakították a teljes magyar gazdasági szerkezetet is. Hogy ebben mi volt a helyes és helytelen, ennyi év után azt nem ennek az írásnak kell eldöntenie, de tény, hogy ma Magyarországon sok üzem, gyár, vállalkozás, s rajtuk keresztül több kisebb-nagyobb település és régió profitál abból a szellemi és anyagi tőkéből, aminek megteremtéséhez a Miskolci Egyetem elvitathatatlanul hozzájárult. Gondoljunk csak Tiszaújváros, Kazincbarcika, Dunaújváros, Győr, Székesfehérvár és - ami a mi szempontunkból nagyon fontos - Jászberény mai életére. Ezekben a városokban sok olyan fiatal és idősebb mérnök (az utóbbi években már jogász és közgazdász is) él és dolgozik, akik az elmúlt évtizedekben diplomájukat a Miskolci Egyetemen szerezték. Munkájukkal, felkészültségükkel, alkotókészségükkel járultak hozzá ahhoz, hogy ezek a települések konszolidált körülmények között élnek, az országos átlaghoz képest alacsonyabb a munkanélküliség, jobbak a mindennapi életkörülmények.

Az egyetem múltjáról és jelenéről

A Miskolci Egyetem az 1735-ben Selmecebányán alapított bányászati szakiskoláját tekinti jogelődjének. Az iskola 1762-ben már akadémiai rangot kapott s ezzel a világ első műszaki felsőoktatási intézménye lett.

A századfordulón az akadémia hatszáz hallgatójával Európa egyik legnevesebb műszaki oktatási intézménye volt, 1904-től kezdve Bányászati és Erdészeti Főiskola lett. Az első világháború, ill. a trianoni békekötések következményeként a selmecebányai főiskola Sopronba, egy megüresedő katonai épületegyüttesbe költözött. Az intézet neve 1922-ben Magyar Királyi Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskolára változott. A képzés négy osztályban folyt: bányamérnöki, fémkohómérnöki, vaskohómérnöki és erdőmérnöki.

A második világháború befejezését követő belpolitikai harcokban 1947 után fokozatosan a szovjet gazdasági és társadalmi modell bevezetését szorgalmazó, egyre inkább kommunista befolyás alá kerülő baloldali tömörülés látszott győztesnek. Ez pedig egyet jelentett a nehézipar kiemelt fontosságú fejlesztésével, az ország korábbi mezőgazdasági jellegének gyors, radikális visszaszorításával, a nemzetgazdasági szerkezet átrendezésével.

1949-ben megszületett a kormányzati döntés, melynek értelmében a Miskolcon létesítendő új műszaki egyetemre települ át a főiskola bányamérnöki, fémkohómérnöki és vaskohómérnöki osztálya. Sopronban egyedül az erdőmérnöki osztály maradt. A magyar országgyűlés az 1949. évi 23. törvényben kimondta, hogy a "felsőfokú műszaki szakképzés fokozása céljából" műszaki egyetemet kell létesíteni. Az intézmény neve Nehézipari Műszaki Egyetem lett, bányamérnöki, gépészmérnöki és kohómérnöki karral, székhelyül Miskolcot határozták meg. A egyetem helyének a

város délnyugati részén a Hejőcsaba és Tapolca között meghúzódó Dudujka-völgyet jelölték ki.

Az új egyetem beindítása hallatlan nagy munkát és különleges helyzetet jelentett mindenkinek. 1949. szeptember 25-én a diósgyőri stadionban megvolt a tanévnyitó ünnepség, s elkezdődött az első tanév. Mivel még az egyetem építése el sem indult, az oktatás a városban a Földes Ferenc Gimnáziumban és a Kossuth moziban folyt. A hallgatók pedig a város egyik szállodájában kaptak elhelyezést. A többek között rabok által épített egyetemi városrész fokozatosan készült, s 1954-re nyerte el az induláskor eltervezett formáját. Ekkor valósult meg a teljes birtokba vétel.

Az 1956-os események nem kerülték el a miskolci egyetemet sem. Mint minden szellemi központban itt is igen fogékonyan reagáltak az eseményekre tanárok, diákok egyaránt. Forró hangulatú politikai gyűlésekre, a diákság akaratának kinyilvánításaira is sor került. Az események jelentőségére utal, hogy október végétől 1957. január közepéig gyakorlatilag szünetelt a tanítás. S bár ekkor újraindult, sokáig még érződtek az események nyomai. Sok hallgató, s a tanárok közül is néhány nem folytathatta a munkáját, voltak akiknek életüket helyrehozhatatlanul kettétörte '56. A szomorú, egy-két esetben tragikus egyéni sorsok hatása a hatvanas évek közepéig érződött az egyetem életében. Nem az ötvenhatos események része, de az ötvenes évek politikai légkörére jellemző az a tény, hogy az egyetem 1952. március 8-tól 1956. október 18-ig egy elnöki tanácsi rendelet értelmében a Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki Egyetem nevet viselte. Az egyetem akkori vezetői egyébként igyekeztek az intézet életét amennyire lehetett a politikai hatások alól mentesíteni. Pontosabban arra törekedtek, hogy az akkor mindenbe beleavatkozó, totális politika a kikerülhetetlen mértéken túl ne zavarja az egyetemen folyó oktató és tudományos munkát. Ez a törekvésük alapján véve eredményes volt.

A gépészmérnöki kar egy dologban el volt maradva a másik két fakultás mögött, nevezetesen a selmeci hagyományok terén. Amíg a bányász és kohász hallgatók generációkra visszanyúló tradíciók szerint szervezték életüket (balekavatás, ballagás, valétálás), addig a gépészeknél ilyenek nem voltak. A három kar egymás mellett élése azonban a gépészeti kar tanáraiban és diákjaiban is elindította a hagyományok iránti érdeklődést. Több selmeci eredetű szokást kissé átalakítva ők is átvettek, s fokozatosan beépítették a kar életébe. 1962-ben a gépészmérnöki karon indult el útjára a gyűrűavatás szokása, amit rövidesen átvett a két másik műszaki kar, majd megalakulásuk után sorban az egyetem nem műszaki fakultásai is. A hatszögletű aranypecsét gyűrű, benne a megfelelő kari címerrel a miskolci alma máterhez való tartozást fejezi ki. Ugyancsak a gépészmérnöki kar gondozásában vált az egyetemi élet részévé a Húzótüske című kiadvány, amely sok humorral és bölcsességgel igyekezett megörökíteni a tanárok, tanszékek és a diákok mindennapjait, s a Mi Egyetemünk nevű Újság, ami sokáig az egyetemi krónika szerepét töltötte be. Nem játszott hagyományteremtő szerepet, de a nyolcvanas évek elejéig a hallgatók mindennapi életét jelentős mértékben a KISZ szervezet által irányított diák önkormányzati intézmények fogták keretbe. Annak ellenére, hogy a KISZ politikai szervezet is volt, a felsőoktatásban ezt hallgatói önkormányzatiságot megteremtő és fenntartó szerepét kiválóan teljesítette.

A nyolcvanas évektől kezdve az egyetem vezetése szorgalmazta a csak műszaki profilú intézmény több tudományágat művelő, multikulturális egyetemmé való fejlesztését. Ennek jegyében 1984-ben megszervezték az állam-és jogtudományi kart, 1990-ben, a gazdaságtudományi kart, a kilencvenes évek elején részben a rendszerváltás, részben az universitási szemlélet teljessé válásának jegyében indították el a bölcsészképzést.

1997-ben az egyetem hat karának nyolcvanegy tanszékén több mint ezer különböző címet viselő oktató, tudományos kutató és doktorandusz végezte munkáját. A hallgatók száma ugyanekkor 8800 volt, közülük 1800-an az állam-és jogtudományi, 2400 a bölcsészettudományi, 650-en bányamérnöki, 1400-an gazdaságtudományi, 2200-an a gépészmérnöki 350-en a kohó-és anyagmérnöki karon tanultak.

Az egyetem kiterjedt gazdasági partner kapcsolatokkal is rendelkezik. Valamennyi kar a szakmai profiljának megfelelően ápolja és erősíti együttműködését gazdálkodó szervezetekkel, közintézetekkel, állami hivatalokkal mind helyi, mind országos szinten. A gépészmérnöki kar tanszékeinek állandó partnerei vannak Győrben, Egerben, Tiszaújvárosban, Kazincbarcikán, Jászberényben, Debrecenben, Székesfehérváron és még sok más helyen az országban. Miskolc városa, Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Észak-Magyarország lakói az itt működő szakmai és civil szervezeteken keresztül érzik magukénak az egyetemet. Sokan viselik ujjukon a címeres gyűrűt, s gondolnak vissza a Miskolcon eltöltött ifjúkori éveikre, s jelennek meg öt, tíz, tizenöt, s utóbb már negyven, negyvenöt év után rendezett találkozókön.

Az egyetem szellemisége és Jászberény

Az ötvenes évek elején az országban korszakos változások történtek. Utaltunk már rá, hogy ekkor alapítottak több egyetemet és főiskolát, építettek számos mai napig működő gyárat, üzemet. Ebből a folyamatból Miskolc mellett Jászberény is részesült. Alig néhány évvel a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem megalapítása után két gyár is épült a városban. 1951-ben az Aprítógépgyár, egy évvel később a Fémnyomó- és Lemezárugyár, a későbbi Hűtógépgyár kezdte meg a működését. A korábban mezőgazdasági, illetve kézműves jellegű városban nem voltak ipari szakmai hagyományok, így a két vállalat igencsak híján volt mind a szakmunkásoknak, mind a műszaki szakembereknek. A feladatot mind a két cég az akkori lehetőségeknek és a saját specialitásuknak megfelelően oldotta meg. Az Aprítógépgyár az elődüzemnek tekinthető budapesti Ganz gyár szakmunkásaiból szervezte meg első brigádjait, majd az átképző tanfolyamok és helyi szakmunkásképzés megindítása után fokozatosan töltötte fel munkásállományát. A Hűtógépgyár is részben hasonló úton járt, de a sorozat jellegű gyártási rendszerek, a betanított munka alkalmazása kezdettől fogva eltérő működési gyakorlatot, gyártási kultúrát alakított ki a két üzemben. Mindkettő esetében igaz azonban, hogy a műszaki szakemberek egyik első számú utánpótlási forrása a miskolci egyetem lett. Természetesnek tűnt, hogy 1953. után, amikor az intézet már folyamatosan bocsátotta ki évről évre a végzős hallgatókat, a gépészmérnökök közül egyre többen jöttek Jászberénybe dolgozni. Nappali és levelező tagozaton megszerzett tudásukat kívánták hasznosítani az akkor még épülő, bővülő jászberényi üzemekben és természetesen egzisztenciát is akartak teremteni maguknak. Elsősorban a két nagyüzem, kisebb létszámban néhány más, a városban és a térségben működő munkahely fogadta és alkalmazta őket évek hosszú során át. Az ötvenes évek végétől egyre több jászberényi és jászvári fiatal a középiskola elvégzése után a miskolci egyetemre ment tanulni - gyakorlatilag mind a gépészmérnöki karra - majd a diploma megszerzése után sokan vissza is tértek ide. Többen közülük az akkori szokások szerint a két gyár valamelyikének a támogatásával tanultak, így pályájukat is itt kezdték az egyetem után. Jelentős részük ma is Jászberényben él és sikeres életpályát járt be. Termelési szakemberek, fejlesztők, vezetők lettek közülük sokan, szűkebb és tágabb környezetükben nem kevés elismerést szerezve maguknak,

munkatársaiknak. Munkájuk, szorgalmuk, alkotókészségük nagyban hozzájárult ahhoz, hogy mind két gépgyár a maga által művelt szakmában ma Magyarország sikeres cégei közé tartozik.

Az Aprítógépgyár ma gyakorlatilag az ország egyetlen technológiailag csaknem komplex nehézgépgyára. Sokoldalú szakmunkásállománya, felkészült műszaki gárdája, az acélszerkezetek gyártásában, a hegesztési technológiában, az energetikai gépgyártásban szerzett tapasztalatai különleges feladatok elvégzésére is alkalmassá teszik. Az ebben lévő tudás, szellemi érték kiépítésében több műszaki alkotóműhely, s így a miskolci egyetem is partner volt az elmúlt évtizedek során. A földrajzi közelség, a helyi munkalehetőségek, a szakmai érvényesülés esélyei is mind közrejátszottak abban, hogy az Aprítógépgyárban az egyetemet végzett szakemberek legnagyobb csoportját a Miskolcon végzett gépészmérnökök alkotják. Ha nem is állandó jelleggel, de mégis volt mindig hol erősebb, hol gyengébb kapcsolat, együttműködés az egyetem valamelyik gépész tanszéke és az Aprítógépgyár között. Általában két nagyobb témára épültek ezek: valamilyen aktualitás okán termelés szervezés, a gyártás hatékonyságának növelése, racionalizálás, vagy valamilyen gyártástechnológiai kérdés megoldása. A termékszerkezet sajátossága miatt gépészeti jellegű tervezési feladat ritkán akadt, a gyártástechnológiában a forgácsolás lehetőségei eléggé behatároltak voltak és azok ma is, ezért a gépelemek és a gépgyártástechnológiai tanszékkel szorosabb kapcsolat nem alakult ki. E mellett viszont számos alkalommal kellett acélszerkezet gyártás során különleges feladatokat megoldani. Speciális technológia, gyártási módszer (hengerítés, vágás, összeállítás, hajlítás), hőkezelés, hegesztési feladat gyakorta fordult és fordul elő. Ezért is volt a cég első számú egyetemi partnere az elmúlt években a mechanikai technológiai tanszék hegesztési és hőkezelési munkacsoportja, s egy-egy alkalommal a korábbi ipargazdaságtani, ma szervezési és vezetési tanszék munkatársai. A kilencvenes évek elején, amikor az Aprítógépgyárban vezetőváltás történt, amikor a gazdasági rendszerváltás elindult, s látható volt hogy a társaságnak át kell alakítania magát a megváltozott piaci körülményekhez igazodva, komoly szakmai értékű együttműködés jött létre az akkor már a Gazdaságtudományi Kar szervezetében tevékenykedő szervezési és vezetési tanszékkel. A társaság mai szervezeti rendszere, főbb vezetési és irányítási funkciói az akkori közös munka eredményeként alakultak ki. Igaz ez a megállapítás akkor is, ha az 1991-92-ben végzett szervezet átalakítást azóta több újabb követte, és az akkori elképzelések egyike másika végül is nem az eredeti tervek szerint valósult meg, de az alapstruktúra akkor került kialakításra. Nem csak erre épült, de hasznos megalapozója volt ez a munka az ezután 1992-93-ban megvalósított gazdasági társasággá alakulásnak és az azt követő privatizáció első jelentős lépésének. Amikor a gazdasági rendszerváltás a magyar ipart, ezen belül a gépipart kritikus helyzetbe hozta, Jászberényben gyakorlatilag példa nélküli folyamat zajlott le. A város munkaerőpiacát, foglalkoztatási struktúráját alapvetően meghatározó két nagyüzem – bár a maguk nehéz átalakulási és privatizációs folyamatait ők sem kerülhették el – a város életére érzékenyen ható változások nélkül működött tovább. Az Aprítógépgyár részvénytársasággá alakult, s a több szakaszban megvalósuló privatizáció során többségi magyar tulajdonba került. A részvények nagyobbik része társaság dolgozóinak és vezetőinek birtokában van.

A Hűtógépgyár más utat járt be, de nemcsak a privatizáció során hanem az elmúlt csaknem fél évszázadban is végig. A kezdetben jelentős hadiipari termelést is folytató üzem az ötvenes évek végén kezdte el a háztartási, az ipari, valamint a kereskedelmi hűtőgépek gyártását. Mivel a termelési profilját illetően egyedüli volt a magyar piacon, az akkori gazdasági és politikai helyzetből adódó lehetőségeket vezetői szerencsésen fordították mind a vállalat, mind a város javára. A hatvanas

években folytatott fejlesztési politika eredményeként az évtized végére a magyar ipar egyik legnagyobb, legismertebb és legkorszerűbb gyára lett. Licencvásárlásokkal, saját fejlesztésekkel, stabil kereskedelmi kapcsolatokkal elérték, hogy nemcsak a magyar, hanem a nemzetközi piacokon is elismerést arasson a Lehel márkanév. A hatvanas években a Lehel Hűtőgépgyár is folyamatosan és nagy létszámban fogadta a miskolci gépészmérnököket. Bár közülük sokan néhány év elteltével máshol folytatták pályafutásukat, a gyár műszaki állományában arányuk számottevő volt mindig, s ma is az. Sok vezető beosztást ma is és az elmúlt évtizedekben is Miskolcon végzett mérnökök töltöttek és töltenek be. A gyárban folyó fejlesztési munkákhoz, a termelés szervezéséhez gyakorlatilag folyamatosan nyújtottak segítséget a gépészmérnöki kar egyes tanszékei. 1991-ben a svédországi központú Electrolux ipari és pénzügyi csoport, amely a világ egyik legnagyobb háztartási gépgyártója, megvásárolta a céget. A privatizációt követően az új tulajdonos - immár minden korlátozás nélkül - alaposan átvizsgálta a gyár piaci kapcsolatait, technológiai és termékhelyzetét, fejlesztési lehetőségeit, műszaki és termelési értékeit. Az eredmény pozitív volt. A szigorú követelményeken alapuló svéd modell elvárásainak a Hűtőgépgyár megfelelt. A korábbi évtizedek műszaki fejlesztői, termelésszervezői, és vezetői jó munkát végeztek. Az Electrolux értékes tagvállalattal gyarapodott. Ebben az értékben benne van a miskolci egyetem gépészmérnökei által hosszú éveken át végzett termelő, szervező és fejlesztő munka. Azóta nagy és fontos beruházások, kedvező cégcsoport döntések, eredményes fejlesztések és átalakítások történtek, melynek következtében az Electrolux Lehel Hűtőgépgyár Kft. egyike a magyar gépipar reprezentáns cégeinek.

A kilencvenes évek közepén pedig már ismét megindult az ipari termelés növekedése, ami stabilizálta a foglalkoztatási helyzetet, a város gazdálkodását, javította légkörét, biztonságát, szociális klímáját. Az egyetem történeti előzményei során utaltunk rá, hogy Sopron szerencsésebb város lett Selmecebányánál, mivel a többszöri költöztetések után is ott maradt az a törzsintézet, amiből a város egyik értéke, a mai egyetem kifejlődött. Bár más, elsősorban a gazdasági szerepéből adódóan Jászberény is szerencsés városnak mondhatja magát. Az ország keleti részének munkahelyekkel, ezen belül ipari munkahelyekkel egyik legjobban ellátott kisvárosa. Ma már nem csak az Aprítógépgyár és a Hűtőgépgyár, hanem több más kisebb vállalkozás is rendszeresen keresi az ipari munkaerőt, szakmunkásokat illetve közép- és felsőfokú műszaki szakembereket egyaránt. A helyi információs csatornák rendszeresen közlik ezeknek a cégeknek az álláshirdetéseit, a munkaügyi kirendeltség pedig gyakorlatilag nem tudja ezeket az elvárt szinten kielégíteni, mert a helyi munkaerőpiacon ilyen szabad munkavállalók nincsenek. A Hűtőgépgyár és az Aprítógépgyár évek óta működteti a felsőfokú (elsősorban műszaki) szakember utánpótlási programjait. Emberi erőforrás gazdálkodásuk, jövő építési terveikben természetesen kiemelt helyen szerepel a pályakezdők megnyerése, a későbbi utánpótlás nevelés programja. A módszerek sokban hasonlóak, és legalább ugyanennyiben eltérőek. Szakmai napok, céglátogatások szervezése, diplomatervezési témák szolgáltatása, közös kutatási és fejlesztési programok, állásbörzéken való részvétel, tanulmányi ösztöndíj nyújtása, s még tovább is folytatható a sor. A cél mindkét cégnél a szakmai együttműködés, a fiatal munkaerő megnyerése, mint a sikeres jövőbeni működés egyik fontos záloga. Mindkét gyárnak ebben kiemelkedően fontos partnere a Miskolci Egyetem Gépészmérnöki, illetve Gazdaságtudományi Kara. Az ami az ötvenes években elkezdődött, napjainkban hasonló szellemben tovább folytatódik.

Nehéz a pontos, mindenre kiterjedő számvetést közel öt évtized távlatából elkészíteni. Hiszen azokból a mérnökökből, akik itt kezdték pályájukat, van aki

később mégis csak elhagyta a várost, vagy ma már nyugdíjasként él itt, vagy máshol az országban. Néhányan közülük nem a klasszikus gyári környezetben érték el életcéljukat, találták meg számításaikat. Az államigazgatás, a közszolgálat, vagy az utóbbi évtizedben egyre inkább a vállalkozási szféra is sikeres környezetnek bizonyult néhányuk számára. Sajnos évről évre azok száma is növekszik, akik időközben már meghaltak.

Ha figyelembe vesszük a nyilvántartásokat, elővesszük emlékezetünket, figyelmünket kiterjesszük minden ezzel a témával összefüggő esetre, akkor nem járunk messze az igazságtól, ha azt mondjuk, hogy az ötvenes évek közepétől napjainkig körülbelül kétszáz fő olyan műszaki – ezek néhány kivételtől eltekintve gépészek – szakember fordult meg a városban és töltött hosszabb- rövidebb időt itt el, akik a miskolci egyetemen tanultak. A jelenleg is itt élők száma ennél kevesebb. Sokan már túl vannak aktív életkorukon, nyugdíjas éveiket töltik. A helyzet illusztrálására álljon itt egy kis áttekintés a helyzetről:

Aprítógépgyár	
Gépészmérnök	19
Közgazdász	1
Hűtőgépgyár	
Gépészmérnök	45
Közgazdász	15
Jászberényben máshol	
Mérnök	15
Közgazdász, jogász	10
Nyugdíjasok	20

Az Aprítógépgyárban jelenleg 42 egyetemet végzett műszaki és közgazdasági szakember dolgozik. Az iskola szerinti megoszlásuk a következő:

Miskolci Egyetem Gépészmérnöki Kar	19
Gazdaságtudományi kar	1
Külföldi műszaki egyetemen végzett	10
GATE Mezőgazdasági Gépészmérnöki Kar	4
Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Kar	4
Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem	3
Más egyetemen végzett	1

Zárszó

Az írás szerzője nem rejtheti el személyes kötődéseit, hiszen maga is Nehézipari Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karának hallgatója volt. Az ott kapott diplomám birtokában gyakorló mérnökként az elmúlt huszonhárom esztendő Jászberényben töltöttem el. Az utóbbi években az Aprítógépgyár Rt. humán erőforrás vezetőjeként a gyakorlatban gyakran tapasztalom a gazdaság, az oktatás a tudományos élet változásait, a kapcsolatok, az együttműködések jelentőségét az iskolák és a vállalkozások között. Emellett mint jászberényi lakos a mindennapi életem során is érzékelem a város és az itt működő gazdasági egységek kapcsolatának szerepét. Az egyetem és a város között soha nem volt formális kapcsolat, szerződésben, dokumentumokban rögzítve. Az elmúlt közel fél évszázad során itt dolgozó miskolci mérnökök azonban kimondatlanul is megteremtették ezt az érdemi, bár láthatatlan

összetartozást. A napjainkban itt dolgozó, s a jövőben ide kerülő újabb generációk - köztük most már közgazdászok, jogászok is - pedig tartsák karban, s ha lehet erősítsék tovább az idősebbek által a formálódó hagyományokat.

Régi igazság az, hogy aki a múltat nem ismeri, az a jövőben sem láthat. Thomas Mann egyik művében ezt írja: „mélységes mély a múltnak a kútja...”, s annak megismerése nemcsak nehéz, hanem szükséges is életünk megértéséhez, munkánk megkönnyítéséhez. A Miskolci Egyetem ötven éves fennállásának jubileuma elsősorban az egyetem ünnepe. Az ünneplés azonban semmiképpen sem pusztán öncélú dolog, az egyetem is több mint egy szervezet, része a magyar tudományos és oktatási életen kívül a mindennapok gazdasági életének, vállalatokhoz, társintézményekhez, országrészekhez fűződő kapcsolatoknak. A jubileumi alkalom lehetőséget ad sok magyarországi kis és nagy üzemnek, kis és nagyvárosnak arra, hogy egy pillantást vessen saját múltjára, értékelje a jelent és készüljön a további feladatok elvégzésére a jövőben. Jászberény ezzel az írással kívánja köszönteni sokak kedves, megújuló alma materét, a Miskolci Egyetemet.

Felhasznált forrásmunkák

- Észak-Magyarországi Gazdaság-Kultúra-Tudomány. 1998. évi 7. szám
Évkönyv. Nehézipari Műszaki Egyetem, 1976.
Az Aprítógépgyár Rt. emberi erőforrás gazdálkodási dokumentumai 1995- 1999
Az Elektrolux Lehel Hűtőgépgyár Kft. által közzétett létszám adatok
25 éves az Aprítógépgyár. Jubileumi Kiadvány, 1976.
20 éves a Hűtőgépgyár. Jubileumi Kiadvány, 1972
Juhász Gyula: Magyarország külpolitikája 1919-1945. Kossuth Könyvkiadó, 1974.
Az 1949. évi 23. törvény. Az Unió Kiadó törvénytára
Az 1999. évi LII. törvény. Magyar Közlöny, 1999. 49. szám
Komornik Ferenc: Mit kell tudni Csehszlovákiáról? Kossuth Könyvkiadó 1978.
Miskolci Egyetem 1735. Jubileumi Kiadvány
Magyar Statisztikai Évkönyv, 1997.
Láncos Vera: Egyetemekről, főiskolákról... Kulturtrade Kiadó, 1996.
Selmec-Sopron-Miskolc: Egyetemtörténeti kiállítás anyagai Miskolc-Egyetemváros, Galéria
Pálfy József: Franciaország. Panoráma, 1978
Pethő Tibor-Szombathy Viktor: Ausztria. Panoráma, 1975.
Szombathy Viktor: Csehszlovákia. Panoráma, 1976.
Papp Antal: Magyarország. Panoráma, 1975.
Treplán Zénó: A miskolci gépészhallgatók hagyományairól. Hagyományápoló Szakestély debreceni kiadványa, 1999.
Selmectől Miskolcig 1735 - 1985 A Nehézipari Műszaki Egyetem jubileumi kiadványa, 1985.